

Một tin nào động cả châu thành phố Huế

Bấy lâu nay khắp xa gần chốn Thần Kinh người ta thường nghe nhiều người báo nhau rằng : Ông Võ-văn-Vân ra làm y-sĩ và bác-sĩ cho đến nay Thiên hạ rất hoan nghinh và căm phục. Phải cái tài của ông đối với nghề y Nam-Việt. Trót 20 năm khổ học, không hề có tên của học công, lại có đôi khi chẳng quân chi đến cái tánh mạng, ông đem hết tài năng, đem hết nghị lực, thí nghiệm những phương thuốc hoặc bị truyền có danh tiếng, hoặc do Ta-anh-Hiền chép lại, hoặc do sự sáng kiến sức học của ông. Thường người nói một khi thí nghiệm một món thuốc gì, ông cũng thí nghiệm lần năm, bảy không cho bệnh nhơn dùng và chừng nào những người dùng thuốc biểu lộ lành mạnh hết thì ông mới đem ra bán vì ông đã chắc chắn rằng món thuốc ấy rất hay. Như thế phương thuốc phát minh ra mới có khi quả chắc chắn, mỹ mãn, như thế ông mới dám tuyên bố khắp các báo chí Trang, Nam, Bắc thuốc ông rất công hiệu. Như thế Đồng-bào mới hoan nghênh ca tụng ; như thế nên chỉ thuốc **VỎ VĂN VÂN** chẳng bao lâu đã lan khắp cả xứ Đông-Pháp này. Từ Thành thị chỉ thôn quê hết cỡ nam, phụ, lão, trẻ ai ai cũng biết ông **VỎ VĂN VÂN** là ông thầy thuốc lại là một nhà bác học cho danh tiếng lẫy lừng to Nam và chí Bắc. Người ta佩服 ông là佩服 ở chỗ ấy. Còn người ta hoan nghênh ông là ông biết giữ một lòng giữ tiết đồng bào trước sau không hề bội bạc ai cả. Trước kia ông đã viết mực lương y trong báo Trung-Lập cho tòa trị bệnh đã từng cứu được những bệnh ngặt nghèo. Từ ngày báo Trung-Lập bị thần giấy phép đến nay, ông vẫn cho tòa và chỉ cách chữa trị cho tất cả mọi người có bệnh.

« Cái tài lực và cách cư xử của ông y học Sĩ **VỎ VĂN VÂN** có là đáng khen lắm ra ? Chẳng ta rất mong trên trăm ngàn con đường thương trường, kỹ nghệ, mỹ thuật, y thuật... người An-nam ta hớn hoi, bước tới mãi, tranh lợi quyền cho giống nòi, cho nước nhà, và có được nhiều người có tài có đức như ông Y-sĩ **VỎ VĂN VÂN** ».

(Tiếng đồn ở Thần-Kinh)

Chúng tôi rất cảm động những lời bình phẩm của công chúng trên đây. Chúng tôi chẳng biết lấy gì đền đáp ơn Đồng-bào đã thiên cổ, chúng tôi chỉ xin rằng hết sức chú các thử thuốc cho được lành mạnh để giúp đồng bào, trong khi có bệnh, cho mau lành, và nhờ dịp khai trương chỉ cuộc Huế tôi xin biếu một vài đơn **CÁI TÀI VỎ VĂN VÂN** trị bá chứng hay hơn hết, cho quý vị ai là người đã thiên cổ để chúng tôi đem mảnh giấy này lại :

Chỉ-cuộc **VỎ VĂN VÂN**, 57 Rue Paul-Bert — Huế
Hạng trong ngày khai trương 6 Décembre cho đến 10 Décembre 1936 đã đền đáp ơn quý vị trong nước một.

Chỉ-cuộc **VỎ VĂN VÂN**
57, Rue Paul-Bert — HUÉ

(**VỎ VĂN VÂN** được phỏng)
Tổng cuộc tại TRUĐAUNOT (Nam-bộ)

HOÀNG - VĂN - ÂP
 Là một nhà hiền LẬU, hay TÌM-LÀ hay LẬU ĐẢNH CỐT, người
 là thích "hoàng trọng thất" có biểu như hình đó, hay sáng ngày có thì mở
 hay buổi tối có trăng như vệt chỉ, thế là bệnh đã nhập cốt, như thế thì
 phải t'p chữa ngay, nếu đã lâu sủa ra làm bệnh rất nguy hiểm mà lại cả
 nhà dè, muốn mua thuốc chỉ ở phố thuốc HOÀNG-VĂN-ÂP, ở Phố Ninh-hà,
 Bắc-NINH là mua được rất tốt đẹp, mà vẫn dễ như thường, thế bản hiệu
 thuốc cho bạn để nhận lời hay và hình ảnh ra, như thế chỉ khó tin cho
 người có bệnh, vậy ai có bệnh nên dùng thử thì mới biết thuốc của ông
 hay đã có tiếng xưa nay, thuốc LẬU 1300 TÌM-LÀ 2300 1 lạng, khi mua ở
 nhà trước, nên ghi tên họ họ họ họ, xin cho bộ qua, có đóng thì mới có
 Có bán tại hiệu LÊ-HÀO-HUY-NG, rue G'q'long, PHAY-TH'ET.

Một trái bom nổ trong nhà đại tướng Nhật

Thiền-tôn, 18 12 — Vừa rồi có tin huyện truyền rằng: bả lẹ mặt có liệng một trái bom nổ trong biệt thự của một viên Đại tướng Nhật là Hayao-Yaga. Nhưng sau đó lại tin trái bom ấy nổ trong cửa nhà ở gần một bên chợ không phải trong biệt thự của Đại tướng.

Trò NGUYỄN VĂN THẢO, học lớp dự bị (course préparatoire) trường Pháp-Việt nay không biết có hề quên lại trên xe chúng tôi một cái valise đã lén bỏ không thấy đến nhà nữa. Vậy ai biết xin làm ơn mách giùm trẻ ấy đến tìm bằng được thì bỏ nhà hoặc viết thư nói rõ trong valise có những vật gì; cần đúng, chúng tôi sẽ gửi trả cho.

STACA Quinhon

中 醫 士 譚 達 泉
Zinh-Y
▼

Nội-khoa, Ngoại-khoa, Nam-
khoa, Phụ-nữ, Nhi-khoa, Nhân-
khoa, Lao-thương, Khái-huyết,
Hóa-liệu, Độc-môn, Kỹ-năng,
Tạp-chứng.

Số nhà 65, đường
GIA-LONG -:- HUE

một số. ở
 Thước c
 và ông t
 và các r
 ông thấy
 thời gian
 ghi hữn

 Do nhiều người vì bỏ học y khoa thành ra làm hại bị tật
 đùng, trong nhiều thầy y như vậy nên họ có thể làm
 được ra sức. Nhưng người đi, đến ông hay đến họ, có thể
 chỉ trong vài tuần lễ họ khỏe mạnh như trước, họ trở lại công
 việc và họ thể họ một phát cũng khỏe có sức khỏe
 thật rồi, chỉ cần họ theo các cách một vài về sinh vào ăn uống.
 Thuốc có OZARON, tên OZARON, pha thật khỏe, chỉ theo cách riêng
 của ông lương y LAURENTE tìm ra, họ chỉ cách chỉ cách cho uống
 một vài cái cho thấy, thì không thuốc khỏe nào bằng, vì vậy các
 thầy thuốc hay thuốc uống thuốc này tên OZARON đã chữa
 thật nhiều người mà chỉ thuốc khỏe không chữa nổi. Nếu được
 ghi hiệu cách in có vẽ ảnh một vị thần thì có ông thầy học, do ông
 tên là "Léonardus OZARON, à Valenciennes, France, do ông
 "Perr. 15". OZARON "Perr. cho ông ông, "Ông" cho ông ông, họ có thể có thể họ thể
 ở nhà : F. Lambert, Pharmacie Centrale de Valenciennes
 Fontaine : Grande Pharmacie Principale NGUYEN TAO Rue Jules Ferry

Đại chiến ở sông Takaze | **Ỗ ném bom già**

Rome, 19 Dec. - Bộ các Ngoại giao có lần rằng trên mặt trận Erythrae không có gì mới cả. Máy bay ở đó ném bom xuống những đội quân A ở miền sông Tabahe.

Tin hai bên trái ngược nhau

Paris, 20-12 - Tin hai bên Y-A thật trái ngược nhau, không biết tin nào là đúng. Người Ý thì nói đã chiếm lại được Gornahi và Gharigabi và đã đóng trại dựa vào đó bắn hơi rồi. Còn người A thì một mặt thì chối là vậy. Trái lại, người Y một mặt thì chính tin của người A nói quân A đi vào Makallé.

Theo tin ở Rome đến thì ở Ogaden, Gharigabi, Gornahi quân tướng A đi như Y rất đông.

Ngạo tướng Anh từ chức
 London, 19.12. — Ngạo tướng Hoare đã đưa đơn từ chức.

Báo giới Anh phê bình ông gắt gao
 London, 17 Dec. — Kể từ khi các báo đã phê bình sự từ chức của ngoại tướng Hoare một cách gay gắt hơn trước.

Báo Times viết: Sự quyết định của Ngoại tướng Hoare là cái điều không sao tránh được, sau những sự sai lầm của

qua của ngài. Người thường thì có thể làm lập động (tức là lập ra dự án giải hòa) cho một vị người thường thì không thể gì hành động như vậy...¹

Người ta sợ rằng cuộc từ chức này sẽ làm lay chuyển tới cả chính sách ngoại giao của Pháp.

Ông Herriot cũng từ chức
Paris, 18-12 — Ông tổng trưởng Herriot cũng đưa ra từ chức chủ tịch đảng xã hội của mình. Ông chỉ nói ngắn gọn là ông từ chức vì lý do cá nhân.

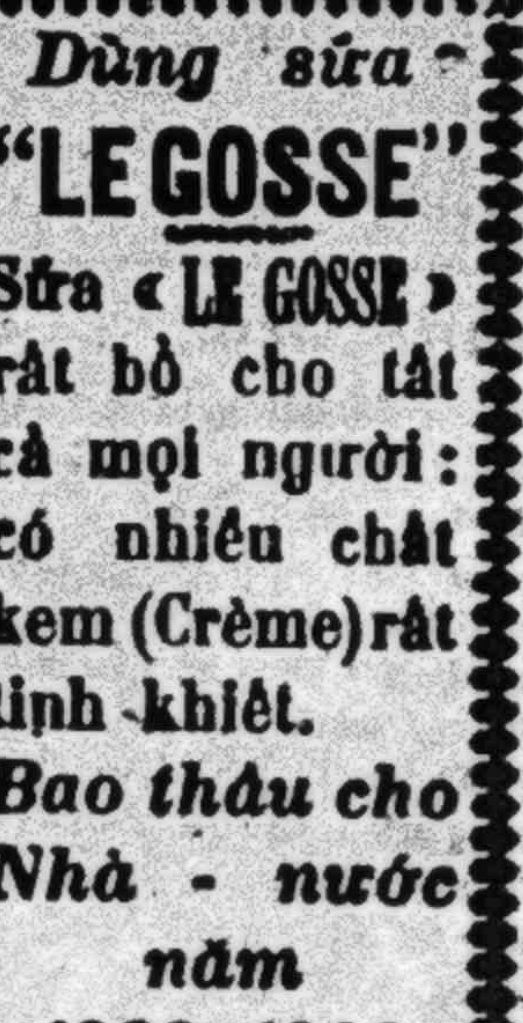
phần cực tây, ở vị trí của nó cũng là vị trí của cực đông của biển Đông. Vì vậy, ngoài việc là một phần của biển Đông, nó còn là một phần của biển Thái Bình Dương. Đây là một thực tế không thể phủ nhận. Vì vậy, chúng ta cần phải có một cái nhìn tổng quát về vị trí của biển Đông trong khu vực này.

Xưởng chế-tạo các thứ đồ đồng
bằng THỦY-TINH và các hạng đồ
lâm đá lâu năm.

Công việc tinh xảo,
Giá bán phải chăng.

Đã nổi tiếng khắp TRUNG, NAM, BẮC

MUA SỈ
TÍNH GIÁ RẤT
ĐỘC BIỆT

1932-1933
Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de
Pubriculture etc... à Saigon.
 Có bán trong các tiệm tạp hóa & Đông-Pháp.
HIỆU GIẤY XANH: Giá mỗi hộp..... 0,30
 Đại lý:
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUE - TOURANE - QUINON

coi chánh phủ Anh vẫn giữ vững dự
Paris hay có thay đổi gì trong đó
không ?

Quốc liên nhóm hội

Andre, 18-19.—Quốc liên nhóm hội và hai giới quốc hội mới vẫn đã không thay thế thế thành lập đến say hội chưa gặp. Hội sẽ lựa cho thể giới một trong hai đường song này: hòa bình hoặc chiến tranh.

Thái độ của Anh

...phần nhậm của Q. L., đại ...
...Kien tuyên bố rằng nước Anh ...
...cứ bắt buộc Q. L. chấp nhận ...

Thuộc Văn-minh
Bổ Á-phiền không hại thân thể
CAM ĐOAN - không khô khát không
mất tiền, bệnh nặng chỉ trong 3
tháng là khỏi.
Mãn độ mỗi nhà nên có sẵn một
vài **Đĩa CỎ-LÀ-SƯ-TỐ** để trừ tà
bệnh.
Ác lạnh bằng thuốc chẻ kiểu một
đĩa, mỗi đĩa 3320.
Sơn Resistance bền rẽ không đay
bỏng.
Màn tại: **NGỌC-HÙNG**
91, rue Cù-lông HỒ

Bố A-pi-en không hại thân thể
CAM BOAN không khổ không
mất tiền, bệnh nặng chỉ trong 3
tháng là khỏi.
Máu độc mỗi nhà nên có sẵn một
vài liều CỎ-LÀ-SU-TÔ để trừ căn
bệnh.
Áo lạnh bằng lụa để giữ ấm
đầu, mỗi áo 330.
Sơn Résistance bán rẽ không đắt
bằng.
Bán tại : NGỌC-HÙNG
91, rue Gô-lông HÔN

100

Trong lúc kỳ thi Ất Mùi và Mậu Tuất hai chỉ quan hạn
trùng, cũng vậy thôi, nhìn vào một nhàn mà nói chuyện
với cách này được.

Trong dịp mỗi thành thật của Mậu Tuất tiền thơ, có
ra và thường rất thiết tha; Mậu Tuất trước ở gần
lại hạn hết hạn, ở an ở hạn, nhưng այ nói lại
hết hạn cho hạn hay rằng cũng phải ra đi xa. Người
này như cười của anh làm quan về ở Ấn độ về
ở người gây chửa, không theo về mang lại. Nhưng lại
ra giới qua thêm về làm phép cưới.

Người không như cười kỳ, tôi là nhà lý luận để bốn
năm này cũng không gặp lại, nhưng không vì thế mà
trùng lại hạn thường. Ngày này cũng như cười kỳ
của ở hạn, cũng lại hết hạn và lại cũng như cười kỳ
với lý luận, vì chính trong lúc này tại này lý luận
của ông đi tình của ông đi với ông. Ngày này tuy
rất phải đi với một cái chửa già, Mậu Tuất cũng
trùng lý luận như khi chúng anh lại phòng ngừa
đây qua rồi; hay lại hạn về đi thì cũng được
và chỉ giới hạn một.

Ái lịch nghe Hạng lang nói lại chuyện kỳ một cách rồi cười mà nói lý luận cảm động : Hạng lang chỉ biết thương xót cho người yêu mà quên mình ; nhưng khi Hạng lang được cái tin tai nạn kia, xảy đến và khi Lý xuân phải bị chôn đi dưới ánh nắng mặt trời, cho đến khi quan thầy chức thám mã có thể nói rằng chàng được... Hạng lang nghe cái tin kỳ thì nàng đau đớn biết bao, đã đủ biết bao nước mắt ! Rồi vai cô với cái duyên tươi tắn của một người mỹ nữ. Hạng lang nói :

— Tôi không biết rồi chẳng tôi có thể trở về An châu không ; Lý xuân không thể ở trong quân ngũ nữa. Có lẽ Lý xuân có tìm công việc khác, vì chàng rất ghét sự ở nhà. Lý xuân sẽ hoạt động lắm, và tin chắc rằng người nào cũng phải làm cho mình có thể trở nên có ích, phải làm việc...

Rồi nàng lại nói tiếp :

— Nhưng tôi không thể tưởng tượng có thể đã cho bạn ở một mình trong cơn đau đớn được. Các cuộc đã xảy ra, quá ghê thật ! Căn đầm, thì tôi biết bạn vẫn còn đắm. Nhưng bạn có đau khổ vì những người khác, những người thật thiết tha với bạn. Bạn đã nghĩ đến câu quyết nghị của này các bạn chưa ? Ái lịch này, phải làm một việc này ! phải đi với tôi : Lý xuân rất vui mừng và được gặp bạn ; và cuộc hành trình của chàng ra, tôi dám chắc, sẽ có ích cho bạn. Sau bạn hãy lòng không vâng theo tất cả như vậy cho (Hạng lang vào nhà rồi cô bạn mới từ đó, rồi nàng lại gọi mấy cái mà nói : phải gọi như vậy !)

Trong khi buồn rầu mà có người bạn đến mời đi chơi khuây lảng. Ai lịch cảm lòng vui nư, nhưng biết làm cách nào mà đi với bạn được?... Vì nàng hiện không có tiền, nàng không thể chịu đi cho người bạn rộng rãi kia phải tốn kém; tuy nàng biết rằng bạn nàng sẽ tận tâm nâng đỡ một số tiền lớn, hoặc nếu có một lòng thì sẽ cho nàng mượn. Nàng biết Hồng lang khi nào cũng hết lòng với bạn hữu; Hồng lang vừa mới sắp một món của hồi môn cho một người bạn gái đã người họ có thể đi lấy chồng; và nàng còn giúp một số tiền rất lớn cho một người đàn bà khác vì chồng người này làm ăn bị lỗ lã. Nhưng Ai lịch thì không chịu như vậy.

Nhưng Ai lịch phải nghĩ đến cách lấy tiền, tìm cách sống. Hồng lang lại nói ra ngoài quốc thì càng đã đáng tìm phương cách ly hơn; nhưng như vậy thì hóa ra đây mình đi một lần, đã lại mẹ nàng phải ở một mình với những sự khó nhọc phồn tạp. Nếu rằng nàng vậy, nàng chẳng hề đi ngủ cho vô phần rảnh của nàng nhưng nàng không muốn lìa sự thân cận với mẹ; sau khi vừa trải qua một cơn gia biến không ít nàng lại tách riêng ra đã tìm sự yên vui, ít nữa là phải chờ đến khi nào công việc tỉnh xong, mẹ nàng đã định cách nuôi dạy xong rồi, khi đó nàng mới lấy lại tự do được.

Nàng lang thầm nghĩ như bạn phần trên, nàng hẳn sẽ. Có lẽ cho lý của Ai lịch không toàn xứng cả, vì bà là vợ của có nhiều người khác đã khuyên lơn đem giúp, như Lai Hồng, trượng cô Lai lịch, ở làng đơn, và vì

mẹ làm. Tuy nhiên đó là những cái số có quan hệ với lòng ái tử của Ái lịch. Mong lòng cũng hiểu.

Mộng lang lại nói :

— Cuộc hành trình kín lại rồi có ích cho con anh cả bạn. Không phải tôi muốn cho bạn giàu có ; chúng ta sẽ nhớ nhớ đến các người mà ta yêu mến, không ai như bạn sẽ không trông thấy cái cảnh buồn bã ở trong một. Bạn sẽ ở với chúng tôi luôn luôn, như Lý Sơn và tôi không làm cho bạn ghét ; không có gì khác nữa cho bạn các chuyện có chuyện sẽ làm cho bạn đau đớn, tôi đoán trước được bạn ư !... Bạn hãy tin vậy ở tôi đi, vì ở đây bạn không thể vui sướng được, và không thể là cái khổ của lòng bạn, thì bạn hãy dứt hẳn cái gậy lẳng đĩnh với cuộc đi vắng đi, về với bạn và lý rồi đi với tôi vậy.

Ái lịch chỉ trả lời :

— Thời bạn ơi, bạn đừng nắm dĩ rồi, vì không phải gì không muốn đi với bạn đâu. Phải, tôi nghe thấy lắm, cái nỗi tâm chy lòng yêu đến của bạn đi cùng của tôi mới có hết đau nhứt đó. Bạn tuy có cuộc đi vắng của tôi, và đó thôi lấy một cái tương lai....

(Kể xong ở đây)

STELL
DIVISION OF THE DISTRICT OF COLUMBIA
JUL 14 1964

VẤN ĐỀ TRUNG NHẬT TRONG CON MẮT PHÁI HỌC GIÀ TRUNG NHẬT

1) SỨC THƠ CỦA HỒ-THÍCH, BÁC SĨ TRUNG-HOÀ, SỢI CHO THẬT-PHỤC-CAO-TIN, HỌC GIÀ NHẬT.

2) SỨC THƠ CỦA THẬT-PHỤC-CAO-TIN TRẢ LỜI CHO HỒ-THÍCH.

Thần quốc Trung Nhật rất rồi, toàn thế giới đều chú ý. Dân Nhật thì một mực đồng ý và lực tâm lực, chính phủ Nam-tinh thì thấy chúng thế chủ nghĩa « bất đồ thắng ». Phái Tây nam có lòng phần ái, nhưng chỉ đứng ngoài nói với. Chưa nói gì đến dân gian như là nhà-Cảnh thì thì họ vận động ngay đến, cam tâm làm tay sai cho người Nhật để tìm mãi phá quê...

Đứng trước tình thế phân vân, trâm đường ngày xưa như thế, mà muốn biết tâm lý chân chính của dân tộc ta thực có hai nước lý, chúng bằng vào dân làm chuẩn.

Một dây lý giả được đưa hai bên cho của hai nhà học giả danh tiếng Trung Nhật phát hiện ý kiến chung thương xót và trung tâm với nhau. Hai nhà học giả này, lấy con mắt sáng suốt, đứng ra ngoài phái quân nhà, chính khách mà quan sát tình thế 2 nước, hẳn giải được rõ ràng mà lời lẽ cũng rất đáng và ần thốn: « Học vấn không có quốc giới », lý giả lựa chọn hai bên thế lý dưới này, trước là cung làm cho các nhà muốn rõ tâm lý quốc dân 2 nước Trung Nhật, sau là thấy hiện diện minh xác thành thực của nhà học giả chân chính: cũng hiện diện với nhau, đến ở địa vị tương đương và vẫn giữ thái độ ôn hòa. H.A.

BỨC THƯ KINH CÁO QUỐC DÂN NHẬT - BÀN CỦA HỒ-THÍCH TIỀN SINH

Hồ tiên sanh, tướng người Nam ta không lạ gì. Hồ là một nhà bác học, tinh thâm cả học thuyết đông tây, đã xuống ra văn bạch thoại và thơ mới, làm rung động cả học giới xứ ta nữa. Ông ta giảng nhiều trường đại học và trở thành nhiều sách, rất được người Nhật tôn chuộng. Trước 3 tháng đây, học giả Nhật Thật-phục-cao-Tin tiên sanh có viết thư cho Hồ tố ý muốn Hồ phát biểu ý kiến đối với vấn đề Trung Nhật. Vì thế Hồ mới viết bức thư này. Dưới đây là bức thư của Hồ:

« Cái đề « Kinh cáo Nhật bản quốc dân » là do Thật-phục-cao-Tin tiên sanh (người Nhật) đề khởi, ta (Hồ tự xưng) tiếp được đề mục lý đã 3 tháng nay, mà không từng cầm bút viết được câu gì. Một phần vì bận nhiều việc, một phần nữa ta vẫn hoài nghi cho thư văn chương không biết đem dâng vào chỗ nào. Nói đối chứng? cái đó ta không làm được. Nói thiệt theo đây lòng ta chẳng? lại sợ là người chịu nghe.

« Nhưng nay ta quyết định viết bức này, vì ta không nỡ không bày tỏ cái tâm chân thiệt mà trong đây tìm ta muốn nói. « Lời này trái lại, lời ta nói đây không ra ngoài cái lý lý, nên ta trước xin đọc giả người Nhật bản đã lòng khoan thứ cho.

HỒ-THÍCH: Thấu thấu thành vàng, thương tâm mạng học.

Chân tâm trời xui kẻ thác oan. Tâm nạn phát khiến người bị phạt.

Cuộc thế rối rắm rồi, chớp lùa trước mắt thấy nên ghê; sự tình may họa họa may, sét đánh bên tai nghe cũng chết.

Nhớ các song linh xưa, có kẻ xuân xanh, có người tuổi tui.

Còn ai há gì gặp chước, hình thù nhảm lại không in. Cho chửi chửi chửi ở đây, làm họ nghe qua cũng khác.

Người có chướng mà chướng đi khỏi, vụ ở đó hải rau bất ốc, sớm khuya lo những việc tảo tần; người có cha mà cha làm thù, con ở nhà buồn họ bán hình, so đối diện theo họ là-hoà:

Bên mặt nước tại bờ trời bể, sáng ra tối lại, vầy vằng theo đuổi số buồn đau; Xé góc thành ngọn cỏ vút vơ, tháng lại ngày qua, cái cái cụm cỏ gì dưới rác.

Mà lòng vẫn ở không trụ rặng, xây ra đêm đố, cây cỏ khi nào làm cơn vầy; Cho dân may còn có tâm tranh, nhưng cụ làm ăn, xuống đũa lên, mưu on gió lại.

Câu thư nhất

« Cái câu ta cần nói trước hết là ta thành tâm, mười phần thành tâm khấn cầu quốc dân Nhật bản, xin đừng nói đến 4 chữ « Trung Nhật thân thiện » nữa. Trong 4 năm nay mỗi lần ta nghe quốc dân Nhật bản nói đến 4 chữ ấy, lòng ta có cái cảm giác khó chịu mười phần, khó chịu cũng như nghe phái quân nhân Nhật bản nói: « Vương-Đạo » vậy.

« Nói xả trắng ra, rõ ràng là bá đạo giả dối, sao lại phò là vương đạo? Hồ rằng là gieo mối cừ oán, sao lại phò là thân thiện? Quốc dân Nhật bản có trí thức, có tinh thần, há lại không tưởng tượng được, đứng trước cái trạng thái khác thường như thế kia mà phò tiếng « Trung Nhật thân thiện » là toàn vô ý thức sao? Các người thử nghĩ

cuộc thế đã gây ra trong 4 năm nay là cuộc thế « thân thiện » hay là cuộc thế « cừ hận »?

« Trong tháng 6 năm nay, phái quân nhân Nhật bản ép chánh phủ Trung quốc hạ một cái mạng lệnh « Mặc lân, cấm cả ngôn luận và hành động phản Nhật; cái mạng lệnh ấy có nghĩa, được tư tưởng và tinh thần của nhân dân Trung quốc dân. Tinh thần và tư tưởng phản Nhật của nhân dân, Trung quốc chìm ngấm trong đây tìm không chỗ phát tiết, càng ngày càng in sâu, lại càng nồng đậm thêm. Ấy là thường tình. Không lẽ quân nhân và quốc dân Nhật bản lại không hiểu chỗ đó?

« Ở dưới « bàn tay sắt » ấy, chỉ gây mối cừ hận chứ sâu thêm, không có gì là thân thiện. Phang người bằng bàn tay sắt mà còn nói

thân thiện, ấy là làm hại mà gia tăng nhục. Vì thế nên ta thực lòng kính cáo quốc dân Nhật bản cái câu thư nhất là:

« Xin đừng nói 4 chữ: « Trung Nhật thân thiện » nữa.

« Ngày nay vấn đề chân thiệt là làm cách nào giải trừ mối cừ hận ở giữa Trung Nhật; tâm lý cừ hận mà không giải trừ thì cái tiếng « thân thiện » do miệng quốc dân Nhật bản thốt ra là tiếng mạ nhục, do miệng quốc dân Trung quốc thốt ra là tiếng dã dối.

Câu thư hai

« Câu thư hai mà ta cần nói là:

« Quốc dân Nhật bản không nên khinh thị tâm lý cừ hận một dân tộc có trên 4 trăm triệu người »

« Con ong còn có độc hướng gì lòng

cừ hận của 4 trăm triệu người? Trong mấy năm nay, thái độ của chánh phủ và nhân dân Trung quốc đối với Nhật bản, chỉ một đường « ấy khước cần toàn ». Vì các nhà lãnh tụ Trung quốc biết rõ vô hạn Nhật bản là chiếm phần « ưu thắng » nên một mực tránh tranh sự phân tranh toàn rộng ra, tránh cuộc vô lực đồ kháng. Ấy khác như thế là cốt lo chính đến bộ phận quốc gia bề trong.

« Quan sát lâu nay, theo giọng nói của quân phái Nhật bản, chúng ta biết đã tâm của phái quân nhân không có bờ bến: Chiếm Mãn châu, chưa lấy làm đủ; lại xâm Nhật hà; xâm Nhật hà cũng chưa đủ; lại đến Sát-cáp-nhĩ, hiện nay những miền « phi-chiến-khu » không còn là đất đất « hoàn xung » mà năm tỉnh Bắc bộ hoàn chính của Trung quốc lại có cái nguy bị phân cắt nữa.

« Cứ bước tới tới mãi, kế hoạch xâm lược của quân nhân Nhật bản không có bờ, mà tâm lòng nhĩa chĩa của người Trung quốc có hạn, thì nhiên đến chỗ cùng đường. Đứng chỗ cùng đường ấy mà trên khối cừ hận lại chồng thêm cừ hận, trên khối vụ nhục lại chất thêm mối vụ nhục, rất cực sao cũng đến ngày « toàn quốc phản kháng ».

Cuộc nước A chống nước Ý kia đã khiến cho nhân dân Trung quốc phân tình, dẫn khởi cái cảm giác « biết hổ thẹn » và khiến cho dân Trung quốc sanh lòng phấn khởi không ít...

« Chúng ta há không làm được như dân nước A sao? » Hiện khắp cả nước Trung quốc, dân dân cũng nghe lập đi lập lại câu hỏi ấy.

(Còn nữa)

Bài văn khóc tám người bị thành đồ dề chết

Chui đục hà son, sum vầy có bác. Một cụm ở chim, mấy thân vào học.

Những thấy mấy tầng cao chất ngất, ở phía đó cột, găng gỗ cái cũng cho chơi, ở với nhau cho gần chụ gần thành; cũng mong muốn thuở vững bền lâu, lần chỗ ăn nơi, may nhờ con tạo vầy xây, rồi có lúc lần lần lưa gáo. Nhưng là theo hủi còn đang nghĩ quân này mưu; cũng muốn rõ nhau, để dựng làm giới quyền cát.

Chỗ hẹp tuy rằng hẹp cổ, nhưng lúc ngành đầu trông thấy, đã sẵn sàng thành tin cứu tao; Thử vui dân có hồ son, lần khi vô bụng năm chơi, cũng mặc cớ trắng trong gió mát.

Nào vương đầy vẩy cũng em đêm, ngắm nghĩ mãi nên chưa dời bước.

Ái ngại Trời đã đêm khuya, đất còn mưa ướt.

Trận gió xô nhào, bức tường bỏ nát, Chiều rách vạt quần đến vào em áp, Giấc mơ màng chửa tỉnh, hơi nước thổi

còn ngày pho pho. Gạch đất chưa tróc ở xuống thành lồi, thân giếp ở đi đến, có cả cái không hề hấn cái cát.

Đến khi không một tiếng dầm rầm, người lúc đó đến bờ sao xót.

Kể lúc người lời, kẻ bằng người vác. Một loại đầu đen mắt đỏ, thêm thương thay thật mất tan thành một phen đối lăm cái vôi, trông thấy đó lòng đau hát ngất.

Còn có kẻ chết hơi ngai ngáp, xác bị thương đem đến nhà thương; xót cho người mấy kiếp hiền lành, mình không ác lại gặp đầu óc ác.

Phở diện nghĩ thiện tại mà cho học, người nhiều kẻ ít, xa gần cũng kẻ đến hàng trăm. Trường phường coi nhân mạng mà cấm quan, bỏ lờ người đen, năm ba cũng tính thành số bát.

Máy sát lại có đôi ba người sống, còn há bụng há vĩa hết hồn. Phóng hỏa ra hơn trăm ngàn người coi, cũng sợ chốc dục mình lo trước.

Ơi thời thời Trời đã học chung, người làm kiếp mạng, thâm oán sống thân hơi mấy kẻ, tin chưa nghe kịp, lý lẽ còn bận việc về sau; thâm tình con tâm niệm một hồi, pháp khổ hồ qua, họ thành đã vắng lời khảm trước.

Một huyết đờ thành đờ thể, đến hồi đen, thất cũng ra ma. Phái đem xác về xoa xoa, theo « sống lý làm cho đã nước. Trong công phủ của học vầy cũng hại, tro tàn với mặt, vách bên bên lại khuyết một góc tường; người tư gia người thất chỗ không còn, Thêm sát cột xiên, nhà mấy cái nào lưa vài mẹ lại.

Thôi thế đã ra đến thế, đợi phân phó cho rõ mà chỉ. Thương ai mà nghĩ đến ai, lo cấp táng che yếm là được.

Coi có sự ở nơi Thượng tứ, không hại đó cũng may nhờ phước, lòng riêng vì chẳng biết nỗi thương tình; nguyên vong hồn lên chôn Nam giới. Có thường chẳng nên chờ ở nhà tranh, kiếp sau nên phải về linh phước.

Hồi đi! Thương thay!...
Khuynh nam h nguyệt-mộng-1-hạnh

— Muốn tìm, Bộ-bộ bảy giờ họ... phải làm những gì?

— Anh cần phải nghĩ, anh cần nghĩ đi. Anh chỉ cần biết rằng không cần ở Ba-lê mới giúp việc cho trộm được; ở Mặt-xây, anh cũng có thể có ích cho trộm lắm.

— Muốn tìm, trong một giờ nữa, họ-thần sẽ từ giã Ba-lê.

— Anh cứ về, và nếu trộm có quên anh — phải biết các vua chúa thường nhớ không được dài — thì cứ nhắc lại đừng ngại... Ông từ trước, nhớ cho đôi Tổng-trưởng chiến tranh vào đây. Ông Bô-la-Cát, hãy thông thả một tý.

Tổng-trưởng cảnh sát ra khỏi điện Tuy-lô-ri nói với Vinh-pho:

— Ông tốt phước lắm.

— Chưa biết có được bền không?

Vinh-pho vừa lầm bầm trong miệng, vừa chào Tổng-trưởng cảnh sát, lại vừa ngó tìm xe đã về.

Một chiếc xe ngựa đi ngang qua, Vinh-pho đưa tay ngoắt. Xe chạy lại. Vinh-pho nói chỗ mình ở rồi vào xe, ngồi ngắm nghĩ. Mười phút sau, ông về đến nhà hàng trọ. Ông bảo sửa xe chực sẵn để hai giờ sau đi, và bảo làm đồ ăn.

Khi ông sắp sửa lại bàn ăn thì nghe chuông rang rất mạnh; sau khi người bồi phòng lại mở cửa, ông lại nghe tiếng gọi tên ông Ông tự nói:

— Ai mà biết ta ở đây?

Người bồi phòng trở vào; ông bồi dõm dáp:

— Gì vậy? Ai rang chuông? Ai gọi ta?

— Dạ, có một người khách, nhưng người ấy không chịu xưng tên.

— Sao? người khách ấy không chịu xưng tên? người khách ấy muốn hỏi ta việc gì?

— Dạ, muốn nói chuyện với quan.

— Với ta?

— Dạ.

— Nói rõ tên ta?

— Dạ.

BÁ TƯỚC MÔNG = THẾ = TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP - QUỐC LỊCH - SỬ TIỂU - THUYẾT

Tác-giả: Alexandre Dumas

— 23

Dịch-giả: Nam-Bôn

— Bộ dạng nó ra thế nào?
— Thưa quan, người chừng 50 tuổi.

— Nhỏ người? lớn người?
— Chừng bằng quan vậy.

— Nước da ra sao?
— Da sạm và tóc đen, mắt đen, lông mày cũng đen.

— Ăn bận ra thế nào?
— Bận một cái áo xanh, gài nút từ trên chí dưới; lại có đeo Bão-dầu bội-tinh nữa.

— Chính ông rồi (Vinh-Pho nói lầm bầm, mặt tái xanh).

Người mà chúng ta đã có nhắc nói đến hai lần rồi, bước đại vào cửa và nói:

— Ôi chào! kiêu cách quá! ở Mặt-xây có cái tục con bắt cha chầu chực như thế sao?

— Cha! Vậy thì con không làm... con đoán là cha mà!

Người khách vừa đi ba-toong vào một góc, để nón lên trên bàn, vừa nói:

— Gê-gê, con đã đoán là cha mà còn bắt cha chờ đợi như thế sao?

Vinh-Pho bảo người bồi phòng:

— Đi ra ngoài.

Người bồi phòng bước ra, bộ lấy làm lạ lắm.

XII

Cha với con

Ông Nôa-Thê, chính ông ta vừa vào, nhìn theo người bồi phòng đến khi nó đóng cửa lại; rồi, có lẽ ông còn sợ nó nép ở phòng ngoài mà nghe, nên ông lại chịu khó theo ra đóng cửa phòng ngoài, vào đóng cửa phòng ngủ của Vinh-Pho, bỏ chốt cẩn thận, rồi đưa tay cho Vinh-Pho (ông này thấy cử chỉ của ông Nôa-Thê mà sững sờ, chưa hiểu).

vừa nói, vừa cười, cái cười rất khó tả.

— Gê-Ra con, gặp cha đây, như con không lấy gì làm vui lắm thì phải?

Vinh-Pho trả lời:

— Thưa cha, con vui lắm chứ; nhưng vì con không ngờ cha đến thăm, mà cha lại đến thăm, nên có hơi ngạc nhiên thế thôi.

Ông Nôa-Thê ngồi xuống nói tiếp:

— Cha cũng có thể nói với con như thế. Sao con nói ngày 23 tháng hai thì làm lễ hỏi vợ của con tại Mặt-xây mà ngày 3 tháng ba con lại ở Ba-lê đây rồi?

Ông Vinh-Pho bước lại gần cha ông mà trả lời:

— Con đến đây chẳng qua vì cha mà thôi, và có lẽ cuộc lễ hành của con sẽ cứu cha ra khỏi vòng tai nạn cũng nên.

Ông Nôa-Thê nằm duỗi xuống trên cái ghế ông đương ngồi mà nói:

— Thật sao? thật sao? con nói hết lại lần đầu câu chuyện cho cha nghe thử, có lẽ thế lắm đấy.

— Thưa cha, cha có nghe nói đến cuộc hội nghị của phái Nê-phá-Luân nhóm tại đường Xanh-rất rồi chứ?

— Ở số nhà 53? Phải, cha làm phó chủ-tịch mà!

— Thưa cha, cái gan của cha làm cho con run sợ.

— Phép sao, con? Con cứ nói. Trong cuộc hội nghị ở đường Xanh-rất ấy có chuyện gì sao?

— Người ta nói nguyên-soái Kết-nây đến dự hội; nguyên-soái ở nhà ra đi khi chín giờ tối, qua ngày hôm sau thì thấy thi thể của nguyên-soái ở sông Xen (Seine).

— Ai nói với con chuyện đó?

— Vua, chính miệng vua nói ra.

— Vậy cha kể cho con nghe một chuyện khác nữa.

— Thưa cha, chuyện cha sắp nói, con tưởng như đã biết rồi.

— Con có biết Hoàng-đế nghĩ đã lên đất rồi không?

— Đúng nói, xin cha đừng nói, trước vì cha, sau vì con. Phải, con biết tin ấy, có lẽ biết trước cha nữa cũng nên, vì ba ngày nay, con «giống» từ Mặt-xây đến Ba-lê đây, mà còn tiếc không thể bán tin ấy tới trước được nữa kia.

— Đã ba ngày! con diễn sao chứ? trước đây 3 ngày Hoàng-đế đã xuống tàu đâu!

— Nhưng con biết dự định xuống tàu.

— Con làm sao mà biết được?

— Nhờ một bức thư ở đảo En-bô gửi về cho cha...

— Cho cha?

—...Cho cha, mà con thấy trong xếp da của người đem thư. Nếu thư ấy mà lọt vào tay người khác, thì, chào ôi! bấy giờ cha đã bị bắt rồi còn gì.

Ông Nôa-Thê cười rầm lên, rồi nói:

— A, a, tưởng như chính - phủ Phục-hưng học theo chính-phủ Đế-quốc cái cách làm việc man gáp đó thì phải... Bẩn! con nói hẳn à! Mà thư ấy ở đâu rồi? Cha biết con làm, không sợ con bỏ lết vết dấu đó chút nào hết.

— Con đã dối tiên không còn một theo: vì bức thư ấy tức là bản án của cha vậy.

— Thế thì tương lai của con hỏng mất đi còn gì; phải, cha

biết lắm; cha, thì cha không sợ gì hết, vì có con bảo hộ cho rồi mà.

— Thưa cha, con làm hơn nữa kia: con cứu cha.

— Càng lạ hơn nữa, con cái nghĩa nghe thử nào.

— Con xin nhắc lại cuộc hội nghị ở đường Xanh-rất.

— Tưởng như các người ở sở cảnh-sát đã ỹ vào cuộc hội nghị ấy lắm, mà sao họ không tìm tôi cho ra? Tìm ra chứ khó gì?

— Họ chưa tìm ra, nhưng họ đã biết manh mối.

— Tiếng ấy quan hệ lắm đấy: khi sở cảnh-sát không làm được cóc gì, thì họ cứ nói đã biết manh mối; và chính-phủ chỉ chờ ngày họ trở lại nói: cái manh mối ấy đã mất rồi.

— Thưa phải, nhưng họ đã tìm được thì thể của nguyên-soái Kết-Nây; nguyên-soái Kết-Nây bị giết, và trong hết cả các nước, người ta gọi đó là một vụ ám sát.

— Một vụ ám sát? Cái gì chứng rằng nguyên-soái Kết-Nây bị ám sát chứ? Ngày nào lại không có người chết ở sông Xen, hoặc chết vì thất vọng, hoặc chết vì không biết bơi lội!

— Thưa cha, chắc cha biết rằng nguyên-soái Kết-Nây không phải chết vì thất vọng; còn nói vì không biết bơi lội thì ai lại tắm sông trong tháng giêng này bao giờ. Không, không, rõ là bị ám sát rồi.

— Ai nói vậy?

— Cũng là vua nói chứ không ai.

— Vua! tưởng nhà vua khá cao thượng mà biết rằng về chính trị không bao giờ có ám sát. Về chính trị, chắc con cũng đã biết như cha, không có người mà chỉ có tư tưởng

mà thôi; về chính trị, không có thanh kiếm, chỉ có lợi hại mà thôi; về chính trị, người ta không giết người mà chỉ trừ mối gì ngăn trở công việc của người ta mà thôi...

Con có muốn biết rõ vụ này không? Cha nói cho con nghe này.

Người ta tưởng có thể tin cậy nơi nguyên-soái Kết-Nây: vì ở đảo En-bô giới thiệu ông với chúng ta; chúng ta phải người đến tận nhà ông mà mời ông đến dự hội nghị ở đường Xanh-rất, có hậu bối của ông đáng kể. Ông đến, người ta đem hết

bao nhiêu đều hi mà ra nói, báo chương trình hành động, nào ngày Hoàng-đế xuống tàu, nào ngày Hoàng-đế lên bờ. Nghe đủ hết cả rồi, ông mới đứng dậy tuyên bố rằng ông về phái quân chủ. Khi ấy ai nấy đều nhìn mặt nhau. Sau hết ông phát thề, ông cũng phát thề, song xem cách bắt đầu đi lắm. Thế rồi để cho ông đi ra tự do, hết sức tự do. Ông lại không về nhà... ông làm đường vậy. Âm sát! con, Vinh-Pho, con làm ông quan quyền Thẩm-phán của nhà vua, mà chỉ bằng nơi những chứng cứ sơ sài như thế mà kết án người ta sao? Có khi nào cha được tin con, làm «cái nghề» quan-chủ của con chém một người về phái của cha, mà cha nói: «Con phạm tội giết người rồi đó!» không? Không, cha không nói vậy, mà nói: «Phải, anh thẳng trợn rồi đó; ngày sau ta sẽ phục thù cho mà coi».

— Thưa cha, xin cha cần thận, cuộc phục thù sẽ ghê gớm lắm, khi chúng ta ra tay đương lấy.

— Cha không hiểu con muốn nói gì.

— Cha chắc người soạn đoạt ngôi vua trở về được sao?

— Sao lại không chắc!

— Cha lắm, thưa cha, ông không thể vào đất Pháp đây quá 10 dặm được đâu, ông sẽ bị đuổi bắt như một con thú dữ.

(Còn nữa)